

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 09085

DERHOYBENE TEG

Moishe Ettinger

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

משה עטינגער

דערהויבענע טעג

לידער

פארלאג "זכור"

1979

ירושלים

תשל"ט

EXALTED DAYS
DERHIOBENE TEG

P o e m s
by MOISHE ETTINGER

Copyright 1979 by
MOISHE ETTINGER
68-73 Yellowstone Boulevard
Forest Hills, N. Y.

פון דעם זעלבן מחבר :
"פויגל ביי מיינ פענצטער"
פארלאג "זיין", 1961
"אין בונד פון לעבן"
פארלאג די ברידער שולזינגער 1969

PRINTED BY BOYS TOWN JERUSALEM

געווידמעט מיט ליבשאפט

מיינע אייניקלעך :

דפנה און עופר יעקב
בלומבערג

פרייד פון גאולה

פייגל אין שול פון א ספרא רבא

אין פאליש אין שול פון ש"י. עגנון
אין ירושלים השלמה, אויף תלפיות
האבן צוויי פייגל א נעסט זיך געבויט.

צו שחרית, ווען עגנון לייגט דעם של ראש
און מאכט די ברכה — להניח תפלין —
צעצוויטשערן די פייגל אן אמן א שטילן.

דערמאנט דאס עגנונען די אמאליקע ביטשאטש:
דעם גאון ר' יעקב אליהו, רב פון שטאט.
די שול די גרויסע מיט דער אַדלער מנורה,
דעם ביטשאטשער שטייגער, מיט מצוות און תורה.

דערפילט ער א ווייטיק און אין הארץ א שטאך.
וואו איז איצט ביטשאטש? איר שבת איר וואך?
טרערן זיינע אויגן און קוקן צו דער ווייט
צו זיי דעם טאל, — ער איז מיט לעבן צעפרייד:

עם בליען די בלומען. עם צווייטן די ביימער.
דאָס רייכע גרין — רעדט מיט אלע אירע ביינער.

ווארפט עגנון א בליק צום הימל אויף,
דער הימל א צעהלטער איז א חופה פון גאלד; —
זי שירעמט די שול וואס פיסט מיט שטאלץ
אויף א בארג, פון די בערג אין יהודה.

זיצן די פייגל אויפן קאפ פונעם כור.
ווינקט עגנון צו זיי און ווייזט זיי די טיר
פליען די פייגל ארויס מיט א ברען
און צעפלאטערן מיט שירה דעם גאנצן פארנעם.
און עגנון פארענדיקט, — מיט הודו לאדושם. —

אביי וואלט זיכער פארשריבן

איך זע אייך, קינדערלעך,
 אייניקלעך אונדזערע,
 אויף מיגרשים זיך שפילן,
 אין הייליקן לאַנד.
 איך הער אייערע שטימעלעך
 ווי גלעקעלעך קלינגען —
 פון פרייד צעפלאַמט.
 אך זע אייך, צברחלעך,
 באוואָפנטע מיט גבורה,
 מיט חכמה וואָס שפרודלט
 פון יידישן קוואַל.
 און כאַטש אייער זאָג
 איז ניט — אמר אביי —
 איז זיינער דער לשון;
 אויך זיינער דער קול;
 און וואָלט ער, אַביי,
 איצטער געווען,
 וואָלט ער זיך מיט אייך
 אויף די מיגרשים געשפילט
 און זיכער פאַרשריבן
 אַ הלכה פון גברה, פאַר צברות —
 וואָס זענען אין זייער
 פאַטערלאַנד פאַרליבט.

די בערג פון יהודה

די הרי יהודה, די שטיינערנע בערג,
 א זיווג — פאַרקנסט
 צו תכלת פון הימל,
 קלימפערן אַ למנצחדיקן ניגון
 פון נעים זמירות ישראל.

די ביימער —
 קורצע, פלישישקע, ברוינע,
 האַרבעס אויף רוקן פון קעמל
 זייגן זאָפטיקן טוי,
 צינדן די לופט מיט ניחוח-פלעמל.

דער זשוויר, געפינטלט מיט כלערליי בלומען,
 באַשמעקט מיט אוראַלטער שירה —
 ער נידערט, אַ טעפער,
 איבער טרעפיקע שטעגן
 צום גילדענעם שטח —
 פון ירושלים הבירה.

און ווען די זון מיט פלאַמיקע שטראַלן
 אַ קעניגעלכע זעצט זיך אויף כיסא השקיעה,
 נייגן די בערג צו מערבדיק פאַלן —
 אן קילן די נאַכט מיט אידישער ליבע.

דער הימל פון ירושלים

דער הימל איז אומעטום דער זעלבער,
 ער איז גרוי,
 ער איז בלוי,
 ער איז דאָס וואוינארט פון מלאכים —
 האָט געזאָגט אַן אַלטמאָדישער חכם.

דער הימל איז אַ הייליקער האַרבערק,
 האָט געלערנט דער ניעמיראָווער צדיק,
 עס שטייען דאָרט איין אַלע יידישע בקשות.

דער הימל איז ניט אומעטום דער זעלבער —
 האָט געדרשנט אַ באַזאָכטער בן נבון,
 — אין ירושלים איז ער גאָלד,
 אַ פּרוּכט אויסגעשטיקט
 מיט פּעדעם פון זון.
 ער לייכט בייטאָג, ביינאָכט,
 ווי באַפוילן עס האָט
 דער זון פון נון
 אין דער אַלטשטאָט גבעון.

— אין ירושלים איז דער הימל
 געטלייט מיט קדושה,
 ער איז טהור און תמים:
 ער איז דער כיסא הכבוד
 פון זיין ליבן נאָמען.

המשך ביים כותל מערבי

דער כותל מיט מאַך אויף די שאַרסקע שטיינער,
 צעזילבערט פון זון
 דעכעט פרום
 מיט אידישע תפילות.
 די שפּאַלטן,
 אויפגעריסענע מיילער
 שלינגען אידישן צער.

דריי היכלען מיט צעגלעטע פרוכתן
 פייער-מלאכים,
 הייבן צו די הייכן
 די אידישע בקשות:
 רבוננו!
 אַ סיעתא דשמיא,
 אַ רפואה שלמה,
 פאר פלוני בן פלוני.

צברות שפילן כדור.
 ס'הילעכט זייער געלעכטער.
 אבי — פון לינקער,
 עופר — פון רעכטער
 און דורון אין דער מיט.

דער שפיל גליט!
 פיסלעך פלעכטן
 דעם היינט מיטן נעכטן.

זיידע מתנות

איך שיק דיר אוצרות
וואָס די אבות האָבן אין שעה פון סכנה
געכאָוועט אין האַרצן,
געפאַנצערט אין מוח
און אין טעג פון גזרות
געטלית'ט —
אונטערן ברענענדיקן גוף.

איך שיק דיר שירה —
נגינה פון לאַנד
וואָס דער בעש"ט האָט געשעפט
צווישן טאָלן און בערג.
וואָס דער בעש"ט האָט געטרונקען
פון אייביקן קוואַל
מיט יידישן דאָרשט,
אין חסידישן שטאַנד.

איך שיק דיר קערנדלעך וואָס האָבן זיך צעזונגען.
געדרייעט צו מוזיק
אין פאַטקאַרפּאציע, פאַדאָליע.
וואָס האָבן דורך דורות
האַפטיק געקלונגען
ווי אַ גלאַק —
וואָס דער ווינט
וויגט אים פאַוואָליע.

איך שיק דיר זערנעס,
זאמען פון לעבן,
טייערער פון דימענטן;
שענער פון פערל:
א שנורל, — א קישוט,
אויף דיין קינדעריש העלדזל
דפנה! —
צברה! —
בלימעלע מיינס.

פון "די באלאדעס צו אַ זון א טייערן,
א זעלגער".
וואס א פאראבלטע מוטער-דבורה בירבוים
האט בעשריבן צום אנדענק פון איר זון
ישראל וואס איז געפאלן אין רמת הגולן
אין דער יום כיפור מלחמה.

כּוּס פּוֹן טרײַסט

צו אלע מאמעס וואס באוויינען קינדער,
צו טאטעס פאראבלטע נאך געפאלענע זין,
צו יעדען פארביטערטן הארץ וואס קלעמט —
צו די מיט אויגן צום מארגן געוועדט —
צו אייך, איך טראג מיין ווארט און זאג:
— ניט סתם לידער געקליבענע
אין סטראפן מיט גראמען געשריבענע
נאר פון הארצן פון טיפן געקומענע
זענען מיינע רייד.
פארגאסענע זיי שטראָמען מיט בלוט פון גבורים
אין הארץ פון א מוטער א פאראבלטע
נאך איך זון וואס איז אין שלאכטפעלד געפאלן.

צו אייך איך הייב דעם כוס פון טרייסט,
 צו שטארקן אייער גייסט —
 ווייל אזעלכע זענע געווען די זין —
 קדושים אויפן מזבח פון היימלאנד.
 אודאי קומט אייך דער זכות פון קדושה:
 פון אייערע ווארצלען געזייגט זיי האבן
 דער כח פון גבורה.
 און אויב דערווידער דעם אלעמען
 איר וועט ממשיך זיין טראגן דעם יאך.
 אויב דערווידער יסורים
 איר וועט מגדל זיין בנים נאך
 וועט די געשיכטע אייך שענקען איר לויב.
 ווייס איך ווי שווער ס'איז די בשורה
 פאר א פאראבלטן פאטער אוז מוטער,
 איז, אויב איר וועט אנגארטלען די כחות
 וועלן ווערטער אייך גיטיגן דעם אויסדויער
 און אויך איר וועל אין זיי געפינען מיין טרייסט.

יום הזכרון לחללי צה"ל, כוס ניתומים
 "אידישער קעמפער", פסח תשל"ח

דאס ליד פון בערג און גאולה

א יעדער בארג מיט זיין געשטאלט
מיט זיין געוואלד
מיט זיין קאליר
זינגט א שיר.

א יעדער בארג באהנט מיט פארב —
מיט גרוי
מיט בלוי
מיט ברוין
מיט גרין,
א בוקעט —
פון פארבן מין
מאלט א לויב.

א יעדער בארג מיט זיינע ביימער
געווארצלטע אין די שטיינער —
שלאנקע, שפיצן צו דער זון —
קליינע, קניענדיקע פרום,
געטונקענע אין בלום —
אלע, אלע, אלע אינאיינעם
פלעכטן אויס
א קראנץ א שיינעם,
צירן אויס
א קרוין פון גלאד
דער שטאט פון האלט,
דער שטאט פון פריד.

און איז הארץ
פון איר געמיט
דער כותל מיט
זיין דורות ליד
איינגעדביקות'ט
אין טרערן-תפילות —
קוקט ארויף צום
נעים זמירות —
זעט, ער פליט —
הערט, ער שפילט
מיט תהלים פרייד
דאס ליד פון ייד,
דאס ליד פון גאולה.

איך טו פרעגן

עס וויינט אין מיר מיין יידישער לשון.
 עס קלאגט אין מיר זיין יעדער אות.
 א בא'צער'טער איך טו פרעגן:
 ווער איז מחלל זיין קידוש-כוס?
 ווער מטמא, זיין פרי הגפן
 דעם זיסן טעם פון יידיש וואָרט?
 ווער זענען זיי, די ווילדע שטראָפן?
 די פארשוועכער פון יעדן סאָרט?
 אייגענע, צי פרעמדע שואים?
 פראניינער מיאוסע פון קיום-גנאָד.

האר פון יידיש, רבון עולם!
 שטאָפּ זיי אויף די טויבע אויערן.
 מאַך זיי צו די בייזע צונגען.
 לאַז זיי וויסן, לאַז זיי הערן
 ווי יידיש טוט נאָך פריילעך קלינגען
 אויף די מערק און אויף די גאסן
 און אז זי וועט זיי פארבלאסן.
 און וועט זיי זיכער איבערלעבן.

א לויב צו מיין שפראך

לשון מיינער, מאַמע-לשון
שפראך פון מיינע זיידעס, באַבעס.
אויסגעטאַקט אין כוח פון וואָך
אַנגעהויכט מיט סוד פון שבת
ביסטו ביי אונדז, די שענסטע מוזיק!
דאָס שיר-השירים לייך:

דו צעהלעסט אונדזער לעבן,
יעדעס ווינקל פון אונדזער שטוב.
דו באַגלייטסט אונדזער פרייד
פונעם וויגל ביז צום גרוב.

יידש לשון, לשון מיינער,
וואוינסט אין אַלע מיינע ביינער.
אַלע מיינע ביינער רעדן —
צירן דיך מיט אַכפער-קרוינען:

לויב צו דיר! און דיינע טראַפן
און צום פאַלק וואָס האָט באשאפן
אַזא לשון, אַזא שיינעם,
אַזא לשון, אַזא ריינעם.

אויף דער וואַך

מיר, די כאַליאַסטערע פון פלאַטער און פלי,
 דער דיכטער־שער חייל
 פון שאַף און מי
 פון דמיון און ליד
 שטייען גרייט
 פאַר יעדן אות,
 טראַף און תג,
 צו אַוצר'ן זיי
 אין דורות־זאַק
 פון אידישן ליד.

מיר, די ראש־פינה פון דער ציטאַדעל,
 שומרים אויף איר שוועל,
 היטער פון דער מויער,
 באַוואַפנטע מיט אויסדויער
 שטייען אויף דער וואַך:
 כי לא אלמן ישראל!

“אידישער קעמפער”, ר”ה תשל”ה

פייער פון שקיעה

א זומער-טאָג ביים ים

ווען אַ הייסער זומער-טאָג לעכצט
 נאָך קילן ווינט,
 דער ים — אַ רואיק בלויער שוימט
 מיט ווייסן שוים
 קומען מעוועס הונגעריקע,
 צו פליען צו זיין ראַנד
 און שנאָבלען ברעקלעד שיריים
 פון צעגליטן זאַמד.

איז אַ יעדער ביסן דרויב
 אַ פייגלדיקער לויב;
 אַ בענטשנדיקע ברכה;
 — שאכלנו משלו —.

ווען אַ הייסער זומער-טאָג שמאַכט
 נאָך קילער נאַכט,
 די זון, צו מערב שפּאַנט
 געקליידט אין רויט געוואָנט
 און פירט אַ טאָג
 פאַטערלעך ביי האַנט,
 שטייען מעוועס אויף סלופּעס
 ווי זעלנער אויף דער וואַכט
 און באַגלייטן האַפּטאכיק
 דעם טאָג צו דער נאַכט.

זיצט אַ מאַן
 ביים קילן ים
 און שעפט די פרייד
 פון זיין —
 און לויבט דעם טאָג;
 און בענטשט דעם טאָג;
 און זאַגט: אמן, אמן.

פרילינג קרוין

אויף דעם פאַרענטש פון מיין גאנעק
האט א פויגל זיך געשטעלט
און דעם פראָסט פון ווינטער
צעטייעט.
זיין שנאָבל פיקט פון זאפאס
קערנדלעך, שיריים.
זיין קול טרילט א ליד —
א לויב פאר באנייען.

“טאראם טאראם, טשרי טשרי”
— דעם פרילינג א גוט-מאַרגן.
און ער טוט פרייד א פלי
צו ערטער העט, פארבאַרגן.
און פון דאָרט אויף צוריק
אויף פילגל-פלי באהאלטן
ער טראָגט דעם סוד פארן בלי —
די קרוין, פון פרילינג שאלטן.

אידישער קעמפער, ראש השנה תשל"ד

פּרילינג פּראָנט

ר'גייט, ר'קומט, ר' שפּאַנט
 דער פּרילינג-פּראָנט.
 ווי אַ קאַמעדיאַנט
 מיט רענן-שפּריי
 מיט זון-זאָווי
 ר'טאַנצט אַ מענצל
 דעם חודש מיי.

ר'גייט, ר'קומט, ר'איז דאָ;
 דער פּרילינג-פּראָנט.
 אויסגעפּוצט אין גרינעם פּראָק,
 שטאַלץ ר'טראָגט דעם בלומען-זאַק
 און בלימלט אויס אַ צוויט-באַפעל:
 וואַקסט, וואַקסט, וואַקסט!

און איר אַן אלטער מוזיקאַנט —
 אַ קונצנמאַכער אין פּרילינג-לאַנד
 סטרויע אַן כישוף-סטרונעט,
 גאַרטל אַן פידל-לענדן,
 צי דעם בויגן, שפּיל אַ ניגון
 פון אַ פּרישן פּרילינג וויגן —
 פון אַ וואַקסן פול מיט פּרייד,
 פון חזק חזק ונתחזק.

איבער אלע הייכן

איך וואַנדער צו דער וועלט פון דיכטער
אונטער זייל פון פייער און וואַלקן.
עס שיצט מיד די וואַכט
פונעם לא ינום ולא יישן,
דער שומר ישראל, אונדזער היטער:
— איז פעסט מיין טראַט
אין טאָג און אין נאַכט,
אין היץ און אין קעלט
און שטאַרק! —
ווי דער כוח פון באַשיצער.

טראַגט מיך דער כוח צום לאַנד פון ליד
ווי פאַרצייטנס מיין פאַלק צום לאַנד כנען.
— באַצווינג איך די שטעט,
— באַזעץ איך די ערטער,
— די בערג און טאָלן
צעשפיל מיט ווערטער
פון אייביקן יידישן ליד:

שוועבט דאָס ליד איבער אלע הייכן, —
א שטאַלצער — זיגערישער אַדלער;
און טראַגט פון צוואַג פאַר קיום דעם צייכן —
וואָס געשטעמפלט ס'האַט פון שירה דער פאַטער.

אפגרונט פון זינד

מיר האָבן פאַרפעסטעט די וועלט
 פאַרמבולט מיט גאַזיקע סמען;
 מיר שטורמען דאָס בלאָ פון הימל
 און טייטן די פיש אין ימען — —
 נישטערן אין דער פינצטער פון נאַכט
 צו געפינען פון אומקום די מאַכט —
 אַ קללה, וואָס גרוילט און פלאָגט...

מיר נידערן צום קראַנקן תהום
 צו שעפן פון דאָרט אַ היילונג
 און שמירן מיט מאַסצען פון סדום
 אונזער קרעציקע שיילונג
 און מיינען מיר זענען געזונט —
 שוין אַנטפלעקט פון גענעזן דעם סוד,
 נאָר זעען ניט, אַז מיר זינקען אין זינד,
 ווי די תאוה־טעכטער פון לוט.

קהלת־דיק

דער מענטש,
 דער צלם אלוקים, איז בלויז אַ פינטל:
 ווי אַ מוראשקע ער שארט זיך, ר'פלייסט
 אנצוהאלטן דאס קווינטל
 לעבן, — זיין "איר".
 און מיט געזאנג פון חלום
 וואס פליסט אין א שטילער נאכט
 פון א הימלישן טורעם,
 ער באזינגט דעם "איר"
 און פארשיכורט זיך
 מיט הלל און לויב
 ביז צו פארגעסן —
 אז ער טאָפּפּשעט אין שטויב
 פון לעבן, וואָס צילט
 צום שטויב פון טויט.

לעצטער אות

דער בוים ביי מיין גאנעק גרינט מיט תמוז-גריין.
 דער פויגל אויפן בוים צוויטשערט.
 דער דאָקטאָר לעבן מיין בעט
 שטייט —
 שווייגט.

איך קוק דורכן פענסטער —
 די זון פאָרגייט.
 די נאָכט פאלט אויף מיין שטוב
 מיט שוואַרצע פאַרבן.

דער מלאך מיט דער קאָסע,
 מיטן טויטן שאַרבן,
 טראָגט דאָס שטאַרבן.
 ער קלאַפט אין טיר
 און שמייכלט.
 — צוויי און צוויי איז פיר.
 דער חשבון שטימט;
 דער חשבון צייכנט.

איי, וואָלט איך געצוימט דעם לחיים-כוס!
 זיינע טראָפנס רינען אויס.
 אין מויל צאָנקט דער לעבענס אות.

די צייט פארצייכנט

די שעהן קרישלען זיך אויפן ציפערבלאט.

די טעג, אויפן לעבנס־זייגער.

די צייט—א שווייגער

שמיכלט

און פארצייכנט

די שריפט :

"מנא, מנא, תקל — — —"

— געציילט, געציילט, געוואיגן

און דעס שטריק פארצויגן

אויף דער תליה פון גורל.

ווי ווייט ציט זיך דער וועג

וואס פירט צום ציל?

וועלכע מיל מאלט

דאס ברויט פון מיין גורל?

דער ענטפער איז א בלאנק:

דעם בלייז פילט אויס

דער טרויער פון ניט וויסן.

א חסידישער שלוש סעודות

טישן לאנגע ווייס געדעקטע
 אין דער קלויז אויפגעשטעלט.
 אויף די ווענט — שאטנס טאנצן
 פון דער שבת'דיקער וועלט.
 אויף די טישן הענט זיך מישן —
 שיריים כאפן פון רביס טאפ.
 בערט און פאות, סויבל שטריימלען,
 צירן יעדן חסיד'ס קאפ.

זיצט דער צדיק טיף פארטראכט,
 א רזין-תורה ר'דרשנט אויס:
 "דער טאג, דער חתן, פירט די כלה
 צו דער ערשטער נאכט ארויס.
 איז דער זיווג זיך מזווג;
 דעם בורא עולם'ס טון איז גרויס!"

זיצן חסידים האלב פארדרעמלט,
 פארשלעפטע צו דער ווייטער ווייט.
 זייער דמיון א פארבענקטער
 נאכן שבת וואס פארגייט —
 נאכן בראנפן, נאכן לעקער,
 נאך דער תורה, — איר זיסן טעם.
 נאר די וואך מאנט דעם מקח;
 עס ווארט איר וואר, דאָס שווערע זיין.

דער זיידע טאנצט

איך וועל זיך אויסטאן גאר אין גאנצן,
נאָקעט לאָזן שטיין מיין וואָר:
מיט די אייניקלעך גיין טאנצן —
אָ צענצל פון אַ יוגנטיאָר.
אָ טראָט רעכטס, אָ טראָט לינקס,
אָ פאַרנייג פאַריוס —
און אָ שפּרינג אינעם ראָד
מיט אַ וואָרע גרויס.

טאַנצט-זשע, טאַנצט-זשע, קינדערלעך,
הייבט די פיסלעך הויך!
עס טאַנצט מיט אייך דער זיידעניו
מיט זיין לעצטן כוח.
עס ברומט דער באָס, עס פויקט די פויק
און עס פייפט די פלייט.
טאַנצט-זשע קינדער, אייניקלעך —
טאַנצט געזונטערהייט.

— אויסגעטאן זיך אָט, אין גאנצן,
נאָקעט שטייט אַצינד מיין וואָר;
עפּעס האַלט צוריק דאָס טאַנצן —
אפּשר גאר די גרויע האָר?...

דער כוס פון דרייסט

איך הייב דעם בעכער פון דער הילף
 און איך רוף.
 און די הילף
 איז פארטייעט
 ערגעץ וואו
 אין שלאף,
 אין ווילדן וואלד.

הייב איך הויך דעם כוס פון הילף
 און איך וועק.
 און די הילף
 פארפאנצערט ליגט
 אינעם קלייד פון שרעק.

הייב איך הויך דעם כוס פון דרייסט
 און איך זאג:
 — די שרעק איז אלט ווי די וועלט;
 נאר קומען מוז דער יונגער טאג!

איך זע, עס ברעכן זיך די הימלען,
 די וואלקנס, טונקלע, נעמען העלן.
 שפרודלט אויף דער קוואל פון הילף
 און ישועה הייבט אן קוועלן.

דער מלכותדיקער זייגער

דער וואַנטזייגער מלכותדיק קיניגט :
 זיין פענדלשטיק בענטשט די שעה,
 זיין ציפערבלאַט קרוינט זיך
 פיר און צוואַנציק מאָל.
 דער ראָד אין זיין אינגעווייד
 קושט דעם מעת-לעת.
 די ווייזערס גרייפן —
 דער גרויסער דעם קליינעם
 און אַלע אין איינעם
 פאַנגען די צייט.

דער זייגער טיקטאַקיק רעדט :
 אַ סוד ער גלעט
 פון זיין און ניט זיין,
 פון ניט פאַרשטיין
 דעם כוח פון דער צייט —
 דעם מיין פון איר באַשייד.
 ביז פלוצעם געטאָן
 ר'האַט אַ קרייע ווי אַ האָן
 אין כעלות השחר —
 און ווי אַ כישופמאַכער
 דעם פיתרון געבראַכט :
 אַז דער טאָג ווערט געבוירן
 אין שויס פון דער נאַכט
 און ער איז דאָרט
 אויף אַ שלאָס פאַרמאַכט,
 עס זעט אים דער — —
 בלויז דער וואָס עס וואכט
 און דער שליסל פון זען
 צו אים גינציק לאכט.

פאָעטישער שפּיל

איך גיי איבער די הייזער
ווי שאַגאלס אַרעמאָן איבער די דעכער.
איך האַצקע ווי פישקע דער קרומער
איבער די שוועלן, צו קלייבן נדבות,
פאַפירענע פרוטות.

ווי שאַגאלס אַרעמאָן מיט זיין
טאַרבע און שטעקן
אַזוי איך מיט מיינע לידער,
מיר ביידע וועבן
דעם חלום פון לעבן!
ער, אויפן דאָך —
און איך, אין דער נידער.

די טעג זיינען ניט אונדזערע,
נאָר די נעכט און די שטערן:
ער, לעבן קוימען
ציילט אַשענע רענדלעך
און מיר פרעגלען די שטערן
אין גאַלדענע פענדלעך
דעם יתרון פון ליד.

שפּאן איך מיט מיין ליד
ווי ער מיט זיין טאַרבע —
און כאַטש איך בין מיד
דריי איך די קאַרבע
פון שפּיל — און לעב!

בורא פרי העץ

דער בוים מיין חבר האט זיך צעפילפולט.
 — "א נאָווענע" מיר דערציילט:
 "דער בער טאנצט געפענטעט אויף דער קייט,
 דער פויגל זינגט א פארשארטער אין שטייג
 און איך, דער בוים, באקרוינט מיט גרין
 מיך, וויגט דער ווינט — אהער און אהין".
 האָרר איך צום בוים און איך טראכט:
 — דער טאג איז אוועק, עס קומט די נאכט,
 זי שאלט וואלט שלעקט און גרייסט,
 וועל איך מיין בוים ברענגען א טרייסט
 און איך זאג:
 — דער בער, דער פויגל, דו און איך,
 מיר אלע טראָגן אויסגעבאָרגטע שייך,
 מיר אלע גלויבן אז לאנג איז דער וועג
 און דער ווילן צו גיין איז פון גאט געשענקט —
 נאר חוה'ס העלפער, די זלודנע שלאנג,
 האט אויסגעטראכט אן עפל-פאנג,
 אנגעשטעלט איך גיפטיק געווער
 און שעלמע געחזקט פון אונדזער באגער.
 ווערט מיין בוים בייז; — ער האט פאראיבל:
 ר'זאגט: "חוה'ס העלפער איז א מנוול!"
 ווארפט אראפ פון דער הייך אן עפל,
 א פרי — שוין, זיס, מלא רייץ.
 ביים איך אריין און מאך די ברכה:
 — בורא פרי העץ.

אין-סופיקער ברעג

אַוואָ זענען די טעג
 וואָס צינדן די יאָרן
 אין יוגנט-גאַרטן —
 אין פֿרדס פֿון גליק?
 זיי זענען ניטאָ!
 זיי זענען אַוועק
 ווי פֿיגל צעשראַקענע
 אין האַרבסט־טעג.

אַוואָ זענען די טעג
 די פֿרידלעכע טעג

וואָס גלייבן אין סימן
 פֿון רעגנבויגן?
 אַוואָ יענע טעג
 די באַזאָכטע טעג
 געוויגטע אויף אינדן
 אין לינדיקן ים?
 זיי זענען ניטאָ!
 זיי זענען אַוועק
 אויף שיפֿן צעבראַכענע
 צו דעם אין-סופֿיקן ברעג.

דאָס אויסגעלאָשענע ליד

די בלעטער רויטע — פלאמען.
 די בלומען גרויע — וויאנען.
 די גראזן געלע — שלאפן
 אינעם קאלטן טוי.

די צווייגן דארע — שטארבן.
 די ביימער מידע — דארבן.
 דער ווינט א בייזער טראגט
 אן אויסגעלאשן ליד.

בלומען פון אונדזער מי

וואָס קנופט אונדז צום לעבן?
 ניט די שטריק
 וואָס דער שטריקדרייער
 דרייט:
 ניט דאָס אייזן
 אין דער רינג פון אַ קייט:
 ניט די שרעק
 וואָס אויפן זייגער
 פון דער צייט:
 נאָר דער גלויבן אין מאַרגן —
 ווי אַ זון צעשיינט
 מיט בטחון אין היינט
 וואָס שענקט
 פון פראַצע די פרייד, —
 פון וויסן דעם יתרון,
 דאָס פאַרשטיין —
 אַז דער היינט און נעכטן
 וועלן אויספלעכטן
 פון לעבן דעם קראַנץ —
 מיט בלומען פון
 אונדזער מי.

הארבסט-געמיט

דער האַרבסט-ווינט
 צינדט אָן
 יונגע יאָרן
 און זיי ביטן
 דער וועלט —
 אַ גאַט-העלף.
 אַלטע יאָרן
 שרויפט ער מיט רעגן,
 מיט ווייטיקן
 וואָס פויקן
 אויף דעכער פון שטיבער —
 אַ בייזיקן פיבער.

בלעטער וויינען מיט רעגנטרערן
 און איך וויין מיט:
 דאָס האַבן בלעטער אויף צווייגן
 דעם גזר פון ענד דערפילט.

שארע טעג

האַרבסט גרויער!
 לעש אויס דעם טרויער
 פון דיין קלאַנגפידל —
 דעם יאַמער אין זיין ניגון.
 זאַל ער נישט שרעקן
 די קינדער אין וויגן —
 ניט וועקן, אַלטע לייט פון שלאָף,
 ניט דערקוטשען מיר
 אין מיין שטיין און ליגן.

לאַז דיין טרויער פאַלן אויף אַ טראַפּן טוי,
 וואָס פערלט אונטער זון,
 אין אַ פּרילינג בליענדיקן
 פרימאַרגן.
 און זאַלן טעג פון שאַרען זיין
 זיך איוסבאַרגן
 די פרייד פון ליכט,
 דעם זאַפט און כוח פון לעבן.
 האַרבסט גרויער, לעש אויס, לעש אויס,
 דיין טרויער.

וואונדער פון צינדער

טעג זענען ניט נאָר
שעהן אויף ציפערבלאַט פון זייגער,
טעג זענען קרבנות אויפן מזבח פון לעבן.
טעג זענען וואַלקנס —

זיי גיסן זיך אַרויס

מיט רעגן

מיט שניי

מיט האַגל

זיי זענען כסדר אין וואַגל.

זיי פליען ווי טויבן

ווי פּיילן

ווי שפּאַרבערט.

עס פאַרבן זיי די פאַרבערט

מיטן פענדזל פון געמיט.

טעג גייען אויף און גייען אונטער,

דער וואונדער דערפון

איז דער סוד פון צינדער

וואָס צינדט זייער זיין.

א קאפעליוש קשיה

אז דער דארער קאפעליוש
 אין שוין מער ניט שווארץ
 נאר גרין
 און דער הונגער עסט די נויט,
 פאטער אין הימל!
 די קינדער בעטן ברויט
 און איך האב ניט:
 פארפּוץ איך מיין דרויסן
 און דער אינווייניק
 בלייבט ליידיק.
 — אן אויסגעהוילט הארץ
 מיט א פארשעמטן פריידיק
 מישטיינס געזאגט
 איז מיין וועלט:
 אויך אזוי דיינע;
 מכלומרשט, איינגעטונקען
 אין יושר,
 נאר דער ארעמאן איז ארעמאן —
 און דער עושר איז עושר.

כאטש צי זי מיט ציין
 קנעט זי מיט די באקן
 די וועלט דיינע,
 איך קען זי ניט איינבויסן;
 דייין הארטע זונד.
 און דו יהיב חיי — —
 שווייגסט?
 ביטער, ביטער, איז דייין יהיב מזונא:!

אז דער דארער קאפעליוש
 איז שוין מער ניט שוארץ
 נאר גרין
 און דאס שטעקל מיטן
 קעפל פון צין
 טאפטשעט דעם הונגער.
 אז אלע טויערן זענען פארמאכט
 און אלע טירן פארהאקט
 און גיין מוז מען!
 — כאטש מק'ען ניט —
 וואס טוט מען? רחמנא!
 יהיב חיי! יהיב חיי.

עס טונקלט די וועלט

ווען די וועלט טונקלט און עס
 ציטערן די שיינען
 שטיי איך א געשלעגנער
 מיט מכות און טרערן,
 וואָס שטעכן און שווערן
 דאָס האַרץ פון אַ דיכטער
 אין אַ זינדיקער צייט.

ווען די וועלט טונקלט און עס
 לעשן זיך די ליכטער —
 פאַל איך כורעים, טו זיך
 הכנעה'דיק שלאָגן
 פאַר חטאים ניט מיינע;
 פון אַ בייזער צייט.

ווען די וועלט טונקלט און
 שוואַרץ ווערן די שטרען —
 דער אַרום איז אַ בלינדער,
 פאַרשטיינערט צו הערן
 דאָס קול פון געוואָלד;
 ליג איך אַ מת,
 אונטער קברים פון קינדער
 וואָס האָבן ניט פאַרנומען
 פון יונגעט דעם וואונדער —
 פון לעבען דעם טעם.

מאָרגנליד

עס וואַקלען צוויי טויבן,
 אַן ער און אַ זי,
 געפאַרטע אין וואַקלען,
 געגאַרטע צום פלי.
 וואַרקעט דער ער:
 "דער הימל איז בלוי".
 זאַמלט די זי
 פון גראַזן דעם טוי,
 פון שחרית די פערל,
 גינגאַלד — אַזוי.

צעשפילט זיך אַ ווינטל
 אויף סטרונעס פון פרי,
 צעברומט עס אַ ניגון
 פון פליגל און פלי,
 וועקט עס די זון
 פון נאכטיקן פאַנג
 צו טראַגן באַגינען
 אַ מאַרגן-געשאַנק,
 אַ שפיל פון טויבן —
 אַ תפילה אין פלי.

פּרילינג פייער

דער שפּונט פון פּרילינג-פּאַס האָט זיך געעפנט
און באַגאַסן די וועלט מיט בלי.
דער אַלטער בוים באַקרוינט מיט צווייט
פלאַמט מיט יונגן גלי.
מיין בינטל יאַרן
איז זיין שאַטן
שטייט און גאַפט.
דער ווינט טראַגט
אַ זאַפט —
אַ פּרישן ריח,
אַ גרינעם ציטער.

טוט מיין בינטל א צוויטשער
און צום בוים א פלי.
קראנצט דער בוים דאס בינטל
מיט צווייט פון פּרילינג גלי.

די בונטע שלייף

גרוי ברוין און רויט
פארבן מלכות הארבסט;
צייכנען דעם מענטש דאס זיין,
דעם סכום אין איר שויד.

וועווערקעס שפרינגען
פון צווייג צו צווייג,
פאַרפלען זיך,
מיען, מיט שווייס,
צו באהאלטן
א ביסן,
פאר ווינטער-צייט.

פייגל, פארברידערטע טשאטעס,
פארלאזן נעסטן, פון אונטער כאטעס
און פליען אוועק — העט, אהין,
וואו גרוי ברוין און רויט
קושן זיך מיט גרין.

די גרויע פארב אויף מיין קאפ,
די קרוין, פון הארבסט ירושה,
דאס געשאנק פון זיין, — איז רייף;
— פלעכט איך מיט א שמייכל א שיטערן צאָפּ
און פארקנופ אים, מיט א בונטער שלייף.

רויבזאק פון דער צייט

די זון גייט אויף און זי פאָרגייט
און טראָגט דעם טאָג מיט זיין באַשייד
צו דעם רויבזאק פון דער צייט.

איך פראַל אים אויף
צו זוכן דאָרט
אַ שמץ גליק,
אַ פריידיק וואָרט,
נאָר אומזיסט!
נאָר אומזיסט!
דער זאָק איז בלויז
אַן אוצר מיסט.

די זון גייט אויף און זי פאָרגייט.
מיין טאָג — א בר־מנן
און איבער אים
איז נאָר פאָראַן
דער גרויער אַש
פון לעצטן פלאַם,
דער ווידערקול
פון לעצטער שעה —
וואָס איז אַוועק
און מער ניטאָ.

פייער פון שקיעה

ווען די לעצטע זון-שטראלן נייגן צו מערב,
די נאכט, אַ מלכותדיקע עפנט איר היכל
שפאנט אַ זקן אַנטקעגן דער שקיעה —
און טראַגט אין פנים אַ טאנצנדיקן שמייכל.

ער דרינגט אַריין אין האַרץ פון נאכט,
וויקלט אויף אירע טונקעלע פאַלדן
און זוכט דעם חושך וואָס צוימט דעם טאָג —
דעם סוד, וואָס ליגט דאָרט באַהאַלטן.

ער צינדט דעם פאַקל פון צעפלאַמטע יאָרן —
צעשפּריצט דאָס פייער איבער אַלע ווינקלען
און זעט ניט דאָס חושך וואָס ריוויל אנטפלעקן;
נאָר, דאָס ליכט פון פייער, וואָס טוט דאָרט פינקלען.

ווייל, ווען די זון אַ רויטע זעצט זיך צו שקיעה
און פירט אַ מידן טאָג צו זיין ענד,
זעט ניט דער טאָג דאָס אַש פון דער שקיעה —
נאָר, דאָס פייער וואָס האָט אין קאַיאָר געברענט.

א פארבאטענער זאג

מיין בוים אטעמט מיט
 גרינקייט פון צייט.
 ער קוקט צו דער ווייט
 מיט טויזנט אויגן
 פון בלעטער,
 גענערטע אויף
 שטראלן פון זון.

מיין בוים אטעמט מיט
 פרישקייט פון פריילינג —
 מיט שפע פון בליאונג.
 די בלעטער קרוינען זיין קאפ.
 א שטאלצער ער טראגט
 פון באנייאונג דעם סוד.

איך נעם אים ארום
 מיט ציטערדיקע הענט
 און פיל, זיי האלטן
 פון דויער די וואג —
 וועג איך מיט פרייד
 דעם פארבאטענעם זאג —
 "מה נאה אילן זה".
 ווי שיין איז דער דאזיקער בוים.

מיט ליבשאפט

איך געדענק דיין לאך:
— א זיידענער ווייכער קלינג
פון א זילבערן גלעקל.
דיין בליק — א פרומער פונק
באהאלטן אין א תפילין זעקל.
דיין באריר — א קאלטער טרונק
אויף א הייסן גומען אין א מדבר פייער.
טעג, וואס ליבע שפע האבן אנגעהייבט
אין מיין שייער.
אצינד — זיינען יארן איינגעאוצרט
אונטער אלטע, גרויע, שלעסער.
דער זכרון ציילט דאס פארבליבענע פארמעגן.
די פרייד איז גרויס: נאָר דו ביסט נאָך גרעסער!
האַסט דאָס באהבה מיר געגעבן.

פאַרשעמט

דער חצות שפּרינגט אַראָפּ פונעם זייגער
און כריכט אַריין אין מיין בעט.
ער הערט אויף צו זיין אַ שווייגער,
אַ בעל דברן ער ווערט און רעדט:
"יעדער מענטש, האָט זיין ציפּער;
אַ ציפּער איז אַ ציפּער. אַ זאָגער,
צי ר'איז איינס, צי צוויי, צי צוועלף.
אַ מאָל זאָגט ער אַ בשורה אַ בייזע
און אַ מאָל אַ ליבן גאַט־העלף."
פרעג איך: וואָס זאָגט מיר מיין ציפּער?
דער חצות אַ פאַרשייטער ער לאַכט.
"מאי קאָ משמע לן אַ שאלה?
עס איז נאָכט, עס איז נאָכט, עס איז נאָכט!"

קוק איך ארויף אויפן זייגער
און זע: זיין ציפּערבלאַט ברענט.
דער גרויסער און קליינער ווייזער
צעבראַכענע הענגען פאַרשעמט.

נאקעטקייט

נאקעט, נאקעט, אן אפגעדעקטער
שטייט מיין בוים,
עס וויינט זיין שטאם;
פון די צווייגן רינען טרערן.
דער בוים וויל אנטשלאפן ווערן.
בלאזט דער ווינט קאלט, קאלט,
טראגט א שלאף אין זיין שאלט —
וויגט אים אויס אויף דעם בוים.
נורעט איין דער בוים זיין קרוין
און ער ווערט אנטשלאפן.

א קרא א שווארצע אויף זיין שפיץ שנאבלט ביז,
טארעט, וועקט און דערשרעקט דעם שלאף.

נעם איך צארט ארום דעם בוים
און חבריש איך זאג:
— ברודער מיינער, אומזיסט דאס וויינען,
עס וועט נישט העלפן; פע!
לאמיר בעסער זיך פאראיינען
און אונדזער נאקעטקייט באשיינען
מיט דער ברכה פון — "לזמן הזה".

דער היפי

דיר דערווידער, מיר דערווידער,
 דער גאנצער ווילדער וועלט דערווידער,
 לייג איך זיך אויף דאך אנידער
 א נאקעטער.
 איך ליג אזוי אן אויסגעשטרעקטער,
 אן איינגעשפארטער, צעבונטעוועטער יאָלד.
 מעגן הימלען און די שטערן
 אין דאָס ביז, וואָס טוט זיך מערן,
 שאַלטן-וואַלטן, ווי נאָר זיי קענען:
 איך אַ יאָט פון "פרייעם ווילן"
 קען דאָס ביז פון וועלט ניט שטילן,
 איר רציחה ניט איינצאָמען,
 ניט אייסלעשן אירע פלאַמען.
 שפיי איך היפיש אין איר פרצוף!
 אַט דאָס אַלץ, וואָס איך קען טאָן.

די קללה

עס האָט דער גאָט פון די געטער
 די וועלט פון די ווערטער
 צעבלאָזן מיט חכמה.
 טראָגן זיך ווערטער
 פון ביימער צו גראָזן,
 פון טייכן צו שטיינער,
 רעדט דער אַרום
 מיט אַלע זיינע ביינער.
 נאָר דער מענטש, —
 דער באַשיינער,
 האָט זיין לשון פאַרלוירן:
 און כאַטש ר'האָט געשוואוירן
 צו זאָגן דעם "לאמור" —
 רעדט ער און רעדט
 און עס פאַרשטייט אים נישט קיינער.

א לץ אין מיין שטוב

דער טרויער איז א לץ
פארפּוצט
אין צעלינדער און א פראַק,
אין האַנט ער טראַגט אַ חוּזק־זאַק.
ער איז אַ תּושב אין מיין שטוב :
— פון יעדער וואַנט ער טאַנצט אַראָפּ,
פון יעדן ווינקל ער קריכט אַרויס,
שפּאַס און שפּאַט ער גיסט אויס! —
ער איז מיט מיר אַ פּאַן־בראַט : —
שלאַפט אין מיין בעט,
עסט ביי מיין טיש,
פירט מיט מיר אַ געוועט
פון זיין ניט זיין, אַ געמיש,
אן אַפּנאַר־שפּיל.

ער גייט מיר נאָך ווי מיין שאַטן,
ער איז אינגאַנצן אין אים געראָטן...

געוויין פון געוויינען ,

לאַמיר וויינען דאָס געוויין פון יתומים !
 פון קינדער, וואָס שרעקן זיך פאַר מתים,
 פאַר תכריכים ווייסע.
 לאַמיר וויינען דאָס געוויין פון שטומע,
 וואָס זידט אין העלדזער פון מומע —
 אין גומענס, וואָס שלינגען
 דעם ביטערן טעם
 פון לעבן.

לאַמיר וויינען דאָס געוויין פון די לאַמע.
 דאָס געוויין פון די קרומע,
 וואָס זייערע קרעכצנדיקע
 שטאַלצן טופען אויס
 דעם הינקענדיקן
 טראַט.

לאַמיר וויינען דאָס געוויין פון די בלינדע,
 פון אויגן אויסגעלאַשענע, טעמפע,
 פון די טרערן שטעכיקע,
 וואָס פאַלן מאַנענדיקע
 אויפן פנים פון דער וועלט.

לאַמיר וויינען, וויינען, וויינען.
 לאַמיר וויינען דאָס געוויין פון געוויינען.

דער סוד פון סודות

דער סוד פון הארבסט — איז הארבסט:
וועמען טוט ער קליידן?
דעם בלאט וואס הענגט
אויף דער צווייג,
די פרוכט וואס ליגט
אויף דער בייט! —
דאס ברוינע דארע קלייד
טוט טרויעריק שווייגן.

ווער קען דעם טרויער באנעמען?
ניט די כחמה
מיט איר שמייכל —
ניט דער מענטש
מיט זיין שכל
קענען אים באנעמען:

פילט דער מענטש די פולע פרייד
פון די יונגט-יארן
ווען ער שפאנט מיט שטעקן-שפאן
אינעם הארבסט זכרון?
— ער וויקלט אויף טעג פון נעכטן,
זוכט דארט ברעקלעך פרייד,
טעמ'ט א טעם א פארשוועכטן
פון מיחושן באגלייט
און שפאנט ווייטער מיטן שטעקן
געטריבן פון דער צייט —
צו דעם טרויער וואס איז באהאלטן
אין א סודות שייד.

דער סוד פון הארבסט — איז הארבסט
ווי דער סוד פון לעבן איז לעבן;
ווי דער סוד פון שבת — איז שבת!...

דערהויבענע טעג

פיטערפאס פון לעבן

דער סוד פון קיום איז לעבן
 אין פיטערפאס פון וועלט:
 אין זאפט פון עפל
 — מארך פון ביין
 — ריח אין בלום
 — רויש אין ווינט,
 אין פייער וואָס ברענט
 אין פלאם פון סנה.
 אין די מי וואָס גליט
 אין שויס פון וועלט
 — אין הארץ פון לעבן.
 איז דער ווילן צו שטילן
 דעם דאָרשט פון באגער,
 איז דער ריטעם וואס כ'הער
 מיט יעדן ריר פון מיין גוף,
 איז דער באפעל, דער רוף,
 — ובחרת בחיים! —

ברענענדיקער טרויער

די פארנאכטיקע שאטנס באפאלן מיין שטוב,
 באזעצן די ווענט מיט וויי און קלאג
 און פארדארבן דאס פנים
 פון די צעהאנגענע בילדער.
 הענגט יעדעס בילד אין זיין אייגענעם וויי,
 שרייט יעדעס בילד זיין אייגענעם שריי;

דעם זידעס מילדע אויגן,
 זייער לומדישער בליק
 ווערט טרויריק.
 דער סענקענער שטעקן
 אין זיין חסידישער האנט
 קלאפט טרעוואגע — אויפן אוהל
 פון הוסיאטענער צדיק.

זיינוול דער שוסטער
 וואס פלעקלט שיר
 מיט פסוקים פון תהילים,
 נייט קאמאשעס מיט
 דראטוועס פון בטחון,
 קוקט א בייזער צו מיין זיידן —
 זיין שכן.

דער וואסערטרעגער מיטן קרעמיסל
 אויפן געבויגענעם נאקן
 וויגט לידיקע קאנען,
 גיסט טרויער פון יידישע עמערס.

דער גאליציאנער רבי מיטן געביילטן שטערן,
 מיט די געקרייזלטע פאות,
 א טורעם — וואס שפיצט תפילות
 צום בורא עולם
 שטייט א שווייגער,
 א פארשטיינערטער גולם.

די האלצערנע שול מיטן שינדלענעם דאך
 מיט געטאקטן באלעמער און יחוס פון ש"ך —
 געאבל'ט אין ת"ח, ברענט
 מיט "מגילת עפה"
 און אין דער שרפה
 פלאקערט מיין טרויער!

פרילינג-שיכרות

דער פרילינג שאלט מיט שופר פון זיין,
טאנצט, מיט פלאמיקע פארבן.
ער ענפט די שפונטן
פון פעסער וויין,
פון לוסטיקע, שיכורע קוואלן.
איך פיל אן מיין בעכער צום ראנד
און זאג דעם פרילינג — לחיים!
ענטפערט דער פרילינג —
טרינק געזונט;
צום לעבן; צום נייעם.

טרינק איך ביז בגילופין
און גיי צו רבי אלימלך.
איך ברענג אים פרילינג גרוסן
און מיר ווערן ביידע פריילעך:

פויקן זיינע פויקן.
פייפן זיינע פלייטן.
א פארשנאשקענע טאנצט
די קאפעליע —
אויך איך און דער רבי
מיט א פרילינג ווארע
מיר האפקען
ביז צו דער סטעליע.

א טאָג אין חודש אב

מיין בוים בייגט די צווייגן.
 די זון שווערט זיין קאָפּ.
 דער טאָג אין שווייגן
 שפּאַנט, מיט פיס פון אב.
 די נאכט בינדט דעם שלאָף
 מיט מידע שטריק.
 א פויגל אין א נעסט
 טרילט פון גליק —
 נאָר אין האַרץ ביי מיר
 א טרויער-שיר
 פאַרשליסט דעם טאָג.

ראש השנה תשל"ז

א געראַטענער פאַרמעג

איר נעם דעם טאָג אין מיין האַנט
 און קנעט אים ווי א טייג.
 און מאַך אים זיין א פייער-פלאַם
 וואָס ברענט מיט אייביקייט.
 עד איז דער שפיל אין מיין האַנט,
 דער חומר אין דעם קאָן.
 דאָס בין איר, וואָס לעש אים אויס,
 אויך דער, וואָס צינדט אים אָן:
 די זון, זי איז ניט זיין טראַכט;
 די לבנה ניט זיין מוליד,
 דאָס בין איר וואָס אים מאַכט
 זיין אַן עולה, אַדער זיין א יוריד;
 ער איז אינגאַנצן מיין באַשאַף,
 דער גרויס-געראַטענער פאַרמעג!
 מעג די מאַכט פון דער צייט
 אין קאַלענדאַר לעשן טעג,
 מיינעם, קען זי ניט אַנרירן;
 מיינעם, וועט זי ניט אויסלעשן!

"אידישער קעמפּעז", פסח תשל"ח

מיט באַיאָרטע אויגן

ניו-יאָרק וועקט זיך פון ווינטער-שלאָף.
די וואַלקנקראַצערס גלעזערנע זאָגן מודה אני.
נעגל-וואַסער טריפט פון זייערע שויבן.
דער עמפּייער סטעיט בילדינג דערהויבן
קעניגט.

די גאַסן, צעשטעלטע סטויגן
פרישן זיך מיט פּרילינג-לופט.
בריקן —

אויסגעשטרעקטע אַרעמס
קלאַמערן די טייכן —
טוקן זיך אין זייערע טומאַנען.
די זון צינדט מיט פלאַמען
דעם איסט-ריווער און האַדסן.

איך קוק אויף דער שטאָט
מיט באַיאָרטע אויגן.
כ'האַב אמאל פּרילינג-טעג
אויף יוגנט וואָגן
געוואויגן.

טאָג נאָך טאָג נאָך טאָג:
אַבער — וואָס זענען מינוטן?
— בלויז מעת-לעתן —
אַ חלום!
וואָס האָט אויפגעגעסן
לעבן.

לזכר יעקב גלאַטשטיין

א טרער אויפן קבר פון א יידישן פאָעט
איז ניט קיין פערל;
איז א גלעט,
איז א דאָנקוואַרט
פאַר א שורה, פאַר א ליד,
פאַרן געמיט —
וואָס עס האָט דערהויבן און דערהייבט.

א טרער אויפן קבר פון יידישן פאָעט
פון א חבר זיינס א דיכטער
איז בטחון, איז א וועט,
אז דער פירקאָנטיקער אות
פון מאמע-לשונדיקן לעבן
וועט אין כביכולס כוס
זיך אין אייביקייט פאַרוועבן.

א טרער אויפן קבר פון א יידישן פאָעט
פון א פאָלק, וואָס איז פאַרטרויערט,
איז א יד ושם:

— דיר, יעקב בר' יצחק גלאַטשטיין,
פאַר דיין זיין א היטער
פון דורותדיק מאַמע-לשון,
פאַר זיין א לא ינום ולא יישן
איבער זיין מינדסטן טראַף,
דיר, גרויסער יידישער דיכטער,
שרייבט איצט דיין פאָלק
זיין עפיטאָף.

שטילקייט

עס בלאָזן ווינטן, שטילע ווינטן,
 גלעטן ביימער — וויגן צווייגן.
 און דער מענטש ווי אין דרימל
 האָט פאַרחלומט זיך אין שווייגן.
 און די וועלט ווי אין דרימל
 וויל נישט זען, וויל נישט הערן,
 ווי עס ברעכן זיך די דאַמבעס
 און עס לעשן זיך די שטערן.
 געוואַלט, די שטילקייט איז מקבל
 אַ נייעם מבול, אַ נייעם מבול.

"אידישער קעמפּעז" ראש השנה תשל"א

ווען אַ טאָג פאַלט

אַ טאָג פאַלט
 ווי אַ פאַרשניטענער בוים
 אין אַן אויסגעהאַקטן וואַלד.
 זיינע שעהן בלוטיקן —
 זענען עדות טרויריקע
 אַז אַ טאָג איז געווען.
 אין זייגער דער אומרו
 פיטערט די צייט
 גלייך גאָר נישט איז געשען.
 נאָר די זון אַ פאַרשעמטע
 ווי אַ כלה אַ נישט באַדעקטע
 טראָגט אויף שטראַלן רויטע
 דעם פאַרשניטענעם טאָג, —
 צו זיין טרויריקן ענד.

"אידישער קעמפּער", ראש השנה תשל"ח

אליהו הנביא איז מגלה אַ סוד

דער טאָג האָט זיך אויפן בראַכשטול געזעצט
 און געבוירן די נאַכט.
 האָבן די אשמורות זיך דערפריידט
 צעהעלט די שטערן
 און מיך פאַרבעטן
 סנדק צו ווערן.

האָב איך אַ לייטער געמאַכט,
 געקלעטערט צום ברית,
 מתנות געבראַכט
 פון מיין רייכן רשות.
 די קימפעטאַרין
 האָט כיבוד געגעבן —
 אַ פעסל וויין,
 אַ קוגל פון שטערן,
 אליהו התשבי
 גאָטס עדות ביים ברית
 אויפן כיסא הנביא
 געזעסן איז
 און ברוך הבא געזאָגט,
 דאָס קאַצל קומט!
 אַ לחיים געמאַכט!
 און צדיקיש פאַרפרומט
 אַ סוד מיר אַנטפלעקט.
 זעסט, די געווינערן
 ז'איז מיט ליגן באַרעקט;
 ניט זי האָט געבוירן
 נאָר גאָט ברוך הוא:
 זיי וויסן; ס'איז געווען
 אין אַ מזלדיקער שעה.

דער גאָרטן פון נצחון

וואָלט זיך פאַר מיר געעפנט דער ברונעם
פון מיין פאַטערס טרויער,
וואָלט איך אָנגעטרונקען מיין אויער
מיט זיין פעלזיק שווייגן:
איך וואָלט ווי אַ מויערער
געטאָן ציגל לייגן
צום בנין פון דעם טרויער —
און דער טרויער
וואָלט זיך צו מיר אָנטפלעקט
מיט זיין פולער מי,
מיטן זוכן צו געפינען
דעם פרדס פון קדושה,
די שלוה און שלום
וואָס בליט
איז באחרית הימים.
וואָלט איך עס גענומען —
און אָנגעצונדן ווי אַ לייכט-טורעם
וואָס לאָזט ניט בלאַנדזשען
ציענדיקע שיפן;
איך וואָלט עס געשליפן;
גלייטערט מיט בטחון
און אויסגעפלאַנצט אַ גאָרטן
פון דערהויבענעם נצחון.

דעם זיידנס וועלט

מיין זיידע האָט יסורים פון זיין קרענק
 פאַרצאָמט אויף די ווענט,
 זיי, מיט טרויער פאַרקעמט.
 אויפן קאַמאָד ווי אַ לייטער
 האָבן קאַרבאַלענע רפואות —
 אַ צוקענדיקער שייטער,
 די ווייטיק געלאָשן.
 די ספרים פון אַלמער
 פאַרשטויבטע, געגאַפט.
 דער מזרח, אַן אַפגעבליאַקעטער,
 קרומהענגיק געשוויגן.
 אין זומער-נעכט
 האָבן זלידנע פליגן
 גערינגלט דעם לאָמפ.
 אין ווינטער-טעג
 פראַסטיקע שויבן
 בלומען געמאַלן.
 דעם זיידעס לעכצונג
 געפירט צו טאָלן
 בליענדיקע, גרינע,
 צו ביימער אויף בערג
 מיט זילבער-שניי באַדעקט.
 ביז, אין אַ זאת-חנוכה
 האָט אַ ווילדע שרעק
 די יסורים צעבלאָזן
 און פאַרלאָשן דעם טרויער.

די שבת-שטוב

די באַבע תחינה'ט אין "קרבן מנחה",
 ליכטיקט אין "צאינה וראינה" היכל.
 די שבת-רו פון אַלקער טראַגט
 דעם טשאַלנט-שמייכל.
 די זמירות טאַנצן אויף די ווענט
 ווי אַ יונג פאַרשאַרט פוקסל
 די שבת פרייד שמעקט ארויס
 פונעם בשמים-ביקסל
 דעם זיידעס שטריימל שוועבט אין שטוב
 דער באַבעס שטערנטיכל פלאַטערט.
 די זאָרג פאַרשאַרט אין אַ ווינקל
 שטייט געפענטעט און פאַרשטומט.

מיט א פולן מויל

וואָס הייסט צו זיין אַ ייד ?
 איז עס גרינג ? איז עס שווער ?
 טוט מען ווייניק ? טוט מען מעד ?
 דאַרף מען צייט ? דאַרף מען אָרט ?
 מיין פאַטער איז מיט איין וואָרט —
 מיטן — אחד, וואָס לאַנג געצויגן אים ער האָט
 און ניט געוואָרן מיד — געווען אַ ייד.

דער זיידע האָט דעם גאַנצן תרי"ג
 פרום געאוצרט אין תפילין זאָק,
 אַיעדע מצווה אָפּגעהיט
 און אַזוי געווען אַ ייד.

דער עלטערזיידע, דער מקפיד, מאמין,
 וואָס פון אויפשטיין ביז צום לייגן
 מיט זיין רעדן, מיט זיין שוויגן,
 האָט דאָס דינען גאָט מקובלדיק געגליט —
 איז אַוודאי געווען אַ ייד.
 אונדזער שכן, דער פאן יולעק,
 וואָס ניט געאַנט אַז ער איז שראַלעק,
 האָט אין אוישוויץ, אין ברענענדיקן טויט,
 אויסגעשריגן גאָט אחד —
 און צום אויוון געגאַנגען בלינד,
 ער איז אויך אַ ייד אַצינד.
 און איר, מיט די עלטערנס קדושה —
 מיט זייער מאַמע-לשון,
 וואָס רעדט מיט פרייד פון יידיש זיין,
 וואָס יעדעס וואָרט, זיין יעדער אות,
 איז דער מאַרר אין מיין ביין,
 דאָס געבאַט אין מיין ליד —
 זאָג מיטן פולן מויל:
 אַט, מיט דעם בין איר אַ ייד !

דער מקובל היילט די רשעות

מיין עלטער-זיידע, דער מקובל,
 פלעגט פלעכטן
 מיט שפרייזן
 פון תפילות
 אַ לייטער צום הימל.
 און אין נעכט —
 מיט סודות פון זוהר
 עפנען דעם טרויער —
 דעם שער פון קלאגן,
 אויף גלות השכינה.
 און קינה נאך קינה
 מיט טרערן באגיסן.

פלעגט די עלטער-באבע
 הארכן, און זאגן: —
 עס בלויזען די טאגן;
 שוין צייט צו מאכן
 א ענד צום וואכן.

פלעגט דע בוצינא קאדישא
 מורמלען די קריאת-שמע
 און ספירות אצילות
 צעפליגלען אַ דרימל
 פון דער לייטער אין הימל.

צו מארגנס, אין שטיבל
 פלעגען חסידים דערציילן: —
 דער מקובל האט געמאסטן
 פון גלות די מיילן
 און אן עירוב פארצויגן
 די רשעות צו היילן —
 און משיחן צו ברענגען.

"דיו אלו ימי וכל מי כנישורו דירי ארעה
ספרי ורשמי רשו תא"

פראטעסט

אלע טייכן זענען בלוט.
אלע ביימער — תליות.
איסגעלאשענע יידישע שטעט
הענגע טויטע
אויף חורבן תליות.

אלע ימען זענען טינט.
אלע ביימער פענען.
רבי מאיר בן יצחק'ס אקדמות —
זיינע סופיקע תא'ן, וויינענן.

אלע ימען זענען טינט.
אלע וועלט-איינוואינער-סופרים.
נאר, מ'שרייבט ניט א לויב צו גאט:
אלע שרייבערס זענען כופרים.

פארריגלטע טויערן

די לעצטע, די גערודפטע משרתים
 האבן געקושט די מזוזה
 פון יידיש פוילישן עבר,
 אריינגעלייגט אין רוקזאק
 אלע אלטע עברות: —
 די פארטיי העזה,
 א שאנד פאספארט
 און אין ספקות־שיך
 ארויסגעלאזט זיך
 זוכן
 דעם פארלוירענעם נעכטן.

א טייל האבן געצויגן צו
 די ברעגעס פון האדסאן,
 א טייל צו די וואסערן
 פון ירקון.
 א טייל האבן על חטא
 זיך געשלאגן
 און א טייל — די טומאה
 ווידער געצוואגן.

נעכטן האבן די זינדיקע —
 די לעצט געבליבענע
 גענידערט
 מיט געבויגענע קעפ
 פון אשיקע טרעפ
 און אויף שלעסער פון קללה
 פארריגלט די טויערן —
 פון הייליקן יידישן פוילן.

קליינגעלט

אויף דער טאלעקע פון שווערן לעבן
 געוואקסן האבן מיינע זעכציק יאָר.
 ווי אַ צאָפּ אויפן קאָפּ פון אַ מויד
 געפלאַכטן כ'האַב יאָר נאָך יאָר:
 אַמאָל דער פלעכט געווען איז בלאַנד
 אַצינד, ער איז אַ גרויער גאָר;
 פלעכט איך טעג פון גרויען זיין
 אינעם צאָפּ פון זקנה־וואָר —
 נאָר געדענק דעם זיידעס האָר
 אין בלעטער פון גמרא ליגן.
 דער זיידע פלעגט פון גרויער באָרד
 זיי פילפולדיק צוביסלעך פליקן
 און קשיות פון האָרבן לעבן —
 אַ לייכטן ענטפער קלאָר אויסשטיקן.

האַט דער ענטפער מיין זיידעס טאַלעקע
 צו אַ יונגן, העלן, שליאַך פאַרביטן.
 פלעגט דער זיידע פאַרן נאַשפיץ
 אויף אַ גאָלדן גמרא שליטן
 מיט סוגיות קלוגע באַגליקן.
 און דעם שליאַך פון זיין לעבן

מיט וועלכן נאַשפיץ וועל איך פאַרן?
 אַז כ'האַב לחלוטין ניט קיין שליטן;
 און זעקס צענדליק לעבנסיאָרן
 אויף קליינגעלט אויסגעביטן.

דערהויבענע טעג

טעג מיינע געטליתטע מיט טרערן
 זענען געהאנגען אויף שטערן
 פון א קבלה-נאכט.
 האט די נאכט גימטריות געמאכט
 און א מעשה פארטראכט: —
 אז טעג געטובלטע אין ים פון פיין
 ווערן צניעותדיק ריין,
 ווערן גאלדענער שיין
 אין טאָל פון געוויין.

האָבן די טעג גענידערט צו זוכן דעם שיין;
 איז זיי געקומען אַנטקעגן
 פון טאָל דאָס געוויין —
 אַן אל מלא רחמים
 וואָס בעט מנוחה
 פאַרשטאַרבענע טעג.
 זענען די טעג צעחושטע
 געלאָפן צוריק צו דער נאָכט,
 נאָר די נאָכט האָט פאַר זיי
 אירע טויערן פאַרמאָכט.

איז געקומען זיי צו הילף די גאלדענע פאווע,
 געבראכט אויף אירע פליגל — מרגלית, מיין באַבע.
 צעקנעפלט די באַבע איר פרומע פעלערינע,
 באַווייזט זיך פלוצעם די הייליקע שכינה
 מיטן כתר פון קבלה.
 קרוינט מיט אים די באַבע פון זוהר דעם שער,
 באַצירט מיט תגין אות נאָך אות.
 קנופן די אותיות אויס אַ שלאָס —
 אַ גאלדענעם שלאָס, מיט פון שטערן אַ טורעם.
 נעמט אָן די באַבע מיינע טעג אונטערן אָרעם
 און פירט זיי צוריק צום היכל פון חלום,
 צו דער נאָכט — פון רזי דרזין.

מײן טאטעס דאָרשט

אין די פאלדן פון טאטעס טלית
 פלעגט ליגן באהאלטן
 די זאָרג פון דער וואָך ;
 אַלטגעזעסן אין די עקן
 פלעגט זי פרום זיך וויגן
 אויף פעדעם פון ציצית.
 די רצועות פון תפילין
 האָבן כריכות געוויקלט
 אויף זיין דאָרער האַנט.
 זיבן כריכות, זיבן זאָרג
 זיי שניידן איין.
 און מיט דער ברכה
 אַ העלער שיין —
 אַ טיפער גלויבן
 ווערט דערהויבן.
 אַ, וויפל האַפענונג

האָט דער "של ראש"
 אַרויפגעצויגן —
 אויסגעגלעט אַלע קנייטשן
 אויף זיין הויכן שטערן.

זיינע ליפן מורמלען.
 די תפילות מערן.
 לאַנג ער גיט דעם
 "אחד" !

גאָט אַ, גאָט !
 איך האָב ניט פאַרשטאַנען,
 ניט געזען
 דעם אייביקן קוואַל ;
 דאָס מים חיים,
 וואָס האָט געלאָשן
 מײן טאטעס דאָרשט.

די וויג פון מיינ ניגון

מיט ליימענע דילן, מיט שינדלענע דעכער,
פרומע ווי א קידוש-בעכער
זענען שטיבלעך געשטאנען
אויף די לאַנען
אין יידישע שטעטלעך,
פון די קארפּאַטן-בערג.

מיט האַלצערנע דילן, מיט בלעכענע דעכער,
צעלייגטע ווי אַן אָפּענער פעכער
זענען הייזער געשטאנען
געצוימטע אין צאַמען
אויף ליקלעך ענגע,
אויף שמאַלע גאַסן,
געווענדטע מיט בליקן
צום קיום בלאסן
אין היימשטאַט מיינער —
צו פוסנס פון די
קארפּאַטן-בערג.

אין יענע הייזלעך, אין יענע שטיבלעך,
אַז דער בושיק פלעגט צעשנאָבלען די וויגעלעך —
פלעגט מען די וויגעלעך מיט ניסלעך באַוואַרפן,
די ווענט, מיט שיר המעלות באַהענגען.
חדר-יינגלעך, פלעגן אל מלך נאמן זינגען;
אַ קרית שמע לייענען דער שמחה צעקלינגען.
דער ווינט דאַס לייענען פלעגט כּוואַליעדיק טראָגן.
די ביימער זיך וויגן און זמרדיק צוואַגן
די שיכורע נעכט, די ניכטערנע טאָגן
פון יידישן, קארפּאַטישן, בערגישן לעבן.

אין יענע וויגעלעך האָב איך מילך געזויגן:
פון יענער אווירה מיינ ניגון געצויגן.

די ברכה פון ברויט

ווי זאנגען אין שניט
 פאלץ מיינע טעג
 אויף לעבנס-פעלד:
 סנאָפעס צעגליטע
 אונטער זון —
 צעשטעלטע
 זיי גארן
 צו שייער,
 צו צעפעס,
 צום מלויצער.

אין זעק, צו ווערן
 גילדענער אוצר
 געפירטע צו מילן,
 — איינצוהילן
 די ברכה פון ברויט
 פארן דרך פון לעבן.

עס קומט צו מיר אַ חרובע יידישע וועלט

ווען צום דיכטער מאטעס אליצקי קומען ניט קיין לידער
 גייט ער צו מאני לייבן, ראָלנאָק, רילקע
 און איך — צו שלמה איבן גבירול;
 צום זשעדישוויער שטיבל,
 צום כהן ברוך-שמואל מיט די זיבן זין.
 צום בעל-תפילה וואָס רופט — כוהנים! —
 און זיי ענטפערן — עם קדושיר! —
 צו אונטערן טאטעס טלית וואָס האָט געשירעמט זיינע אויגן

ווען פלעגן דורך די שפאלטן זוכן
 דאָס אויסדערוויילטע הייליקע פאלק
 וואָס כ'האָב דעמאלט נאָך ניט געקענט,
 אָבער מיין ליבשאַפט צו אים —
 האָט שוין אין מיר געברענט:

ווען צו מיר קומען ניט קיין לידער,
 קומען שטאָנס פון אַ חורבנער וועלט:
 — בית עלמינס אָן מצבות,
 אותיות פורחות וואָס ברענען
 און ווערן ניט פאַרברענט.
 ווען צו מיר קומען ניט קיין לידער
 גיי איך אין חסידים-שטיבל
 צו די אוראייניקלעך פון איבן גבירול,
 נעם זיין ספר — "כתר מלכות" —
 און מיין קאָפּ קרוינט זיך
 מיט מאַמע לשונדיקן איכה
 און מיין האַרץ יאָמערט
 מיט וויסטע קלאַגנדיקע לידער.

צו מיר קומען ניט קיין מונטערע לידער;
 צו מיר קומט אַ גאנצע יידישע חרובע וועלט!

אינהאלט

פריינד פון גאולה

7	פייגל אין שול פון ספרא רבא
8	אביי וואלט זיכער פארשריבן
9	די בערג פון יהודה
10	דער הימל פון ירושלים
11	המשך ביים כותל מערבי
12	זיידע מתנות
14	כוס פון טרייסט
16	דאס ליד פון בערג און גאולה
18	איך טו פרעגן
19	א לויב צו מיין שפראך
20	אויף דער וואך

פיער פון שקיעה

23	א זומער-טאג ביים ים
24	פרילינג קרוין
25	פרילינג פראנט
26	איבער אלע הייכן
27	אפגרונט פון זינד
28	קהלת'דיק
29	לעצטער אות
30	די צייט פארצייכנט
31	א חסידישער שלוש סעודות
32	דער זיידע טאנצט
33	דעס כוס פון דרייסט
34	דער מלכות'דיקער זייגער
35	פאעטישער שפיל
36	בורא פרי העץ
37	אין-סופיקער ברעג
38	דאס אויסגעלאשענע ליד
39	בלומען פון אונדזער מי
40	הארבסט — געמיט
41	שאַרע טעג
42	וואונדער פון צינדער
43	א קפעליוש קשיה

45	עס טונקלט די וועלט
46	מאָרגנליד
47	פּרילינג פייער
48	די בונטע שלייף
49	רויבזאָק פון דער צייט
50	פייער פון שקיעה
51	א פארבאטענער זאג
52	מיט ליבשאפט
53	פארשעמט
54	נאקעטקייט
55	דער היפי
55	די קללה
56	אַ לץ אין מיין שטוב
57	געוויין פון געוויינען
58	דער סוד פון סודות

דערהויבענע טעג

61	פיטערפאס פון לעבן
62	ברענענדיקער טרויער
64	פּרילינג — שיכרות
65	אַ-טאָג אין חודש אב
65	אַ געראָטענער פאַרמעג
66	מיט באַיאַרטע אויגן
67	ליכער יעקב גלאַטשטיין
68	שטילקייט
68	ווען אַ טאָג פאַלט
69	אליהו הנביא איז מגלה אַ סוד
70	דער גאַרטן פון נצחון
71	דעם זיידנס וועלט
72	די שבת שטוב
73	מיט אַ פולן מויל
74	דער מקובל היילט די רשעות
75	פראטעסט
76	פארריגלטע טויערן
77	קליינגעלט
78	דערהויבענע טעג
79	מיין טאַטעס דאַרשט
80	די וויג פון מיין ניגון
81	די ברכה פון ברויט
82	עס קומט צו מיר אַ חרובע יידישע וועלט

תיקון טעויות

אין ליד — מיט א פולן מויל. זייט 73.
די דריטע שורה פון אויבן דאָס לעצטע ווארט — דארף
זיין מער.

אין ליד קליינגעלד. אויף זייט 77.
אין איינער פאר דער לעצטער סטראָפּע — די צוויי לעצטע
שורות דארפן זיין אזוי :
און דעם שליאך פון זיין לעבן
מיט סוגיות קלוגע באגליקן.

עס קומט צו מיר א חרובע יידישע וועלט. זייט 82.
אין דער 15-טער שורה פון אויבן
אין צווייטן וואָרט דאר זיין שאַטנאָס

